

Stad Gods

Inspiratie van de Augustinessen van Sint-Monica

Dag in Dag uit
Vieren

Uitgever:

Zusters Augustinessen van Sint-Monica
Klooster Casella
Postadres: Waterstraat 2
3511 BW Utrecht
Telefoon klooster Utrecht 030 - 2332541
E-mail administratie:
maandblad@zustersaugustinessen.nl
www.zustersaugustinessen.nl
www.casella.nl

Voor de privacyverklaring van de zusters
augustinessen verwijzen we u naar:
www.zustersaugustinessen.nl/privacyverklaring

Doel: Met Stad Gods willen wij mensen betrekken
bij wat ons inspireert. Stad Gods wordt gelezen
door mensen die ons een warm hart toedragen
en/of belangstelling hebben voor de augustijnse
spiritualiteit. Via Stad Gods zijn en blijven zij
verbonden met ons en het gedachtengoed van
onze gemeenschap.

Hoofd- en eindredactie:

Hoofdredactie: Marie Madeleine Maas
Eindredactie: Lieke Weima

Ontwerp en beeldredactie:

Tegenwind grafisch ontwerp bureau, Roelant Meijer

Opmaak en druk: De Toekomst Hilversum

Redactiesecretariaat: Evelien Ouwehand

Redactie: Rachelle van Andel, Erik Borgman,
Veerle Jager, Anne Nij Bijvank, Evelien Plaisier,
Emma van der Sloot, Suraya Somers

Aan dit nummer werkten mee: Hanna, Marie
Hansen-Couturier, Ishmael, Frits ter Kuile, Ingrid
van Neer-Bruggink, Jasja Nottelman, Mariella
Oberndorff, Helene Timmers, Ronell Veldhuis

Beeld: Rob ter Bekke (p.12), Roelant Meijer (Cover,
p.6,10,11,16,23,24), Nazrina Rodjan (p.9), Sandra
van der Zon (p.22), Esther Zijlstra (p.15)

Vriend worden en dit blad ontvangen?

Stad Gods verschijnt vijf maal per jaar, in een
oplage van 7.000 per editie.
Vrienden van de zusters augustinessen die
ondersteunen met minimaal €10,00 per jaar,
ontvangen Stad Gods automatisch. Als u dit
blad ook wilt gaan lezen, maak genoemd bedrag
dan over op NL76 INGB 0003 8244 29 ten name
van Administratie tijdschrift Stad Gods Utrecht,
onder vermelding van 'Nieuwe lezer', straat +
huisnummer, postcode en plaats.

Dag in dag uit

Ons leven bestaat voor een belangrijk deel uit gewoontes. Dat klinkt misschien saai, maar we hebben gewoontes ook nodig. Dat heeft corona ons wel duidelijk gemaakt. Mensen raken ontregeld als het leven zijn indeling verliest, zijn vorm, zijn rituelen. We geloofden misschien dat we wel wat rust wilden, maar als álles tot stilstand komt, blijkt dat bedreigend. Zou dat kunnen komen omdat we het leven te weinig bewust ordenen en vormgeven? Misschien is dat wat mensen zoeken als ze een tijdje naar een klooster gaan: vormen die ruimte maken en ruimte open houden voor wat je echt verlangt en hoopt, een ritme zonder dat het dwingt. In deze jaargang van Stad Gods onderzoeken wij welke vormen er in het klooster gevonden zijn, welke gewoontes kloosterlingen dag in dag uit volhouden. Hoe werken ze? En hoe kunnen we hier iets van meenemen buiten het klooster?

Deze keer: vieren

Bij het beeld: Bij vieren hoort versiering, samen-komen, iets extra lekkers, fleurige bloemen. In dit nummer feestverlichting in de donkere dagen, een vieriing in de kapel en afsluitend een gebakje. (RM)

Cover: Zelfs op de meest afgelegen plekken op La Palma is nog kerstversiering te vinden. Foto: Roelant Meijer
Deze pagina: Bloemen in de vieriing bij Casella om het feestelijke karakter te laten spreken. Foto: Casella

Kloosterpost

Samengesteld door Marie Madeleine Maas en Anne Nij Bijvank

Atelier 306

Ja! Na twee jaar kon het weer! We keken ontzettend uit naar de kunstretraite van de leerlingen van het Bonifatius-college met Bernadette. Het thema was 'Aangerakt'.

Dit schreef Mtab: Er was een viering in de gebedsruimte. De viering was alles behalve een simpele spreekbeurt. Er werd niet alleen gelezen, maar ook gezongen en het allerbelangrijkste: er werd gezwegen. Gezwegen en gevoeld. Uit de boekjes die we bij binnenkomst kregen werden er teksten voorgelezen. Ze waren gebaseerd op het christendom, maar ook als je je niet thuis voelde in die religie werd je hartelijk ontvangen en voelde je je veilig. De stiltes waren als een medicijn tegen woeste stormen. De stiltes waren een paraplu waaronder je mocht schuilen en tegelijkertijd openlijk je tranen kon laten stromen. De viering was schitterend, een herdenking aan rust en veiligheid. (MM)

'Broeders' als burens

Enige tijd geleden werd in Utrecht een begin gemaakt met de verbouwing van de panden naast ons aan de Oudegracht. De bouwers kwamen bij ons kennismaken. Er was namelijk een reële mogelijkheid dat wij op bepaalde momenten veel last zouden ondervinden van boren, van laden en lossen voor de deur, van gedoe op onze binnenplaats. De verbouwing zou letterlijk veel stof doen opwaaien. Voor de bouwers is het ook apart om naast een klooster met zusters werkzaam te zijn. Twee voormannen kwamen zich voorstellen als 'broeder' Stephan en 'broeder' Ramon. Inmiddels is de verbouwing al een eind op weg. Als we graag willen dat het even stil is in de kapel tijdens de viering, of als het brandalarm afgaat door het stof, of als we iets te delen hebben voor bij de koffie, dan weten we bij wie we moeten zijn! (ANB)

Lavendelzuster

Zuster Benedicta kwam op haar wandeling in een gezellig Utrechts straatje bij een tuin met een lavendelstruik. Daar viel haar oog op, want ze maakt lavendelzakjes om te geven aan iemand die even een opkikkertje nodig heeft en ze was bijna door de voorraad lavendel heen. Ze knoopte een praatje aan met de bewoonster van het huis en jawel hoor: 'Zuster, u plukt maar zoveel als u wilt, het groeit vanzelf weer aan.' Bij de volgende strooptocht werd natuurlijk een mooi lavendelzakje afgegeven en mevrouw vertelde dat er binnenkort een straatfeest werd gegeven. Het resultaat was dat ze verschillende bewoners een mooi lavendelzakje kon geven uit eigen tuin. (ANB)

Retraite Casella in Zundert

In oktober hadden we onze retraite, deze keer in Zundert bij de trappisten.

Marielle, voor een maand meelevend lid bij Casella, ging met ons mee. Enkele zusters uit Utrecht namen thuis de honneurs waar. Al is ons leven stiller dan dat van de meeste mensen, ook voor ons is het een heel positieve ervaring om een keer per jaar zo de stilte te zoeken. Even niet te zorgen, even niet na te hoeven denken over wat er gegeten gaat worden, even tijd in overvloed. Wat ons die dagen met elkaar verbond was 'Het Gebed van het hart' van Jean-Yves Leloup. Leren mediteren: we doen het al een heel leven en toch sprak het ons weer anders aan. Dat bleek toen we de laatste avond met elkaar onze ervaringen deelden. Het gebed van het hart had ieders hart opnieuw geraakt. (MM)

Het vijftigjarig bestaan
van de zusters augustinessen
wordt gevierd (2019).

Foto: Roelant Meijer

‘Het is al jubel en lofzang’

(Psalm 65,14)

Erik Borgman

Een ochtendmens zou ik mijzelf niet noemen. Eerder een nachtuil: ik heb moeite om op tijd naar bed te gaan, want ’s avonds heb ik altijd het gevoel dat er nog van alles moet gebeuren. ’s Morgens heb ik ook het gevoel dat er veel te doen is, maar dan doet dat zich allereerst voor als een last. Gelukkig eindigen de lauden, die wij iedere ochtend met een groepje bidden in de kerk waar ik naast woon, stevast met een lofpsalm. Daarin wordt dan allereerst met instemming geconstateerd dat Gods lof al op tal van plaatsen gezongen wordt en deze lof wordt aangemoedigd. ‘Loof de Ene, zon en maan, loof Hem, heldere sterren (...). Loof de Ene, bewoners van de aarde, zeemonsters en oceanen’ (Psalm 148,3-7). Zoals het tekstschrijverscollectief Loesje het al eens formuleerde: ‘Het leven is een feest en jij bent uitgenodigd.’ Ik word allereerst uitgenodigd om te zien dat er iets feestelijks aan de gang is. Door het te zingen, ga ik het ook zien. En door te zingen zing ik het feest als het ware naar mij toe. Zo blik ik al mee te doen zonder dat ik er erg in had.

Indrukken

Vieren is niet alleen expressie, drukt niet alleen uit wat je al voelt. Het drukt ook

*Als je goed luistert,
ontdek je dat jij meefluit
met al het andere*

iets in, het laat voelen en doet ervaren. Met name daarom is vieren belangrijk: je ontdekt erdoor dat er iets te vieren valt. Het is niet als fluiten in het donker (‘Doe maar alsof je vrolijk bent, dan word je na een tijdje vanzelf vrolijk’). Dat is zelfbedrog. Het is fluiten en daardoor ontdekken dat alles meefluit. Als je goed luistert, ontdek je dat jij meefluit met al het andere.

In zijn boek *Godschaamte* vertelt Stephan Sanders over zijn herontdekking van het katholieke geloof, waarin hij ooit werd gedoopt maar nauwelijks werd opgevoed. Tijdens zijn ‘expeditie’ ervoer hij de tegenstrijdige verlangens om er uit verlegenheid over te zwijgen en om er voortdurend over te praten omdat hij er zo vol van was. Een dergelijke tegenstrijdigheid komt veel voor. Veel mensen gaan dan praten over de aspecten waarover gemakkelijk te praten valt.

Hoe het je verging op weg naar de kerk, wie je er onverwacht tegenkwam, zulk soort dingen. In de kerk wordt daarom veel gepraat over de regelingen en weinig over het geloof. Dat werkt alsof iemand tijdens een heerlijk diner steeds vertelt hoe moeilijk het was om het klaar te maken. Zo wordt het nooit feest. Als schrijver spreekt Sanders echter nu juist wel over hetgeen hij niet goed durft te schrijven. Zo wordt het feest - ik vind *Godschaamte*, ondanks de titel en de zwarte omslag, een feestelijk boek. En vervolgens gaat Sanders het gewoon vinden om zichzelf gelovig te noemen. Hij trekt zich als het ware aan zijn eigen woorden op, vindt er een woonplaats in die tot zijn eigen verrassing vertrouwd blijkt. Vertrouwder dan de plek waar hij daarvoor dacht thuis te zijn en waar er voor geloof alleen ruimte was als het verbonden was met schaamte. Hier is uiteindelijk alles thuis en dat is iets om te vieren.

Nieuwe schepping

Sanders schrijft dat hij 'als puber met een ouwelijke muzieksmaak' graag naar Händels *Messiah* luisterde. Vooral het 'overwinningsliedje op de dood dat Händel opvoerde' in het 'O dood, waar is

Gezongen teksten zetten zich niet alleen vast in je geheugen, maar ook in je lichaam

je angel, o, graf, waar is je overwinning' (vgl. 1 Korintiërs 15,55) hakte er bij hem naar eigen zeggen al vroeg in. En, legt hij uit, 'gezongen teksten zetten zich niet alleen vast in je geheugen, maar ook in je lichaam.' De muziek doet je als het ware zelf opstaan uit al die voorafschaduwingen van de dood die ons leven kunnen veroveren. Zo word je steeds weer deel van de nieuwe schepping die degenen die in Christus zijn volgens Paulus vormen (vgl. 2 Korintiërs 5,17). De jubel en lofzang die alles doortrekt voert je mee.

Erik Borgman is lekendominicaan en hoogleraar theologie. Hij is sinds 1999 vaste medewerker van Stad Gods.

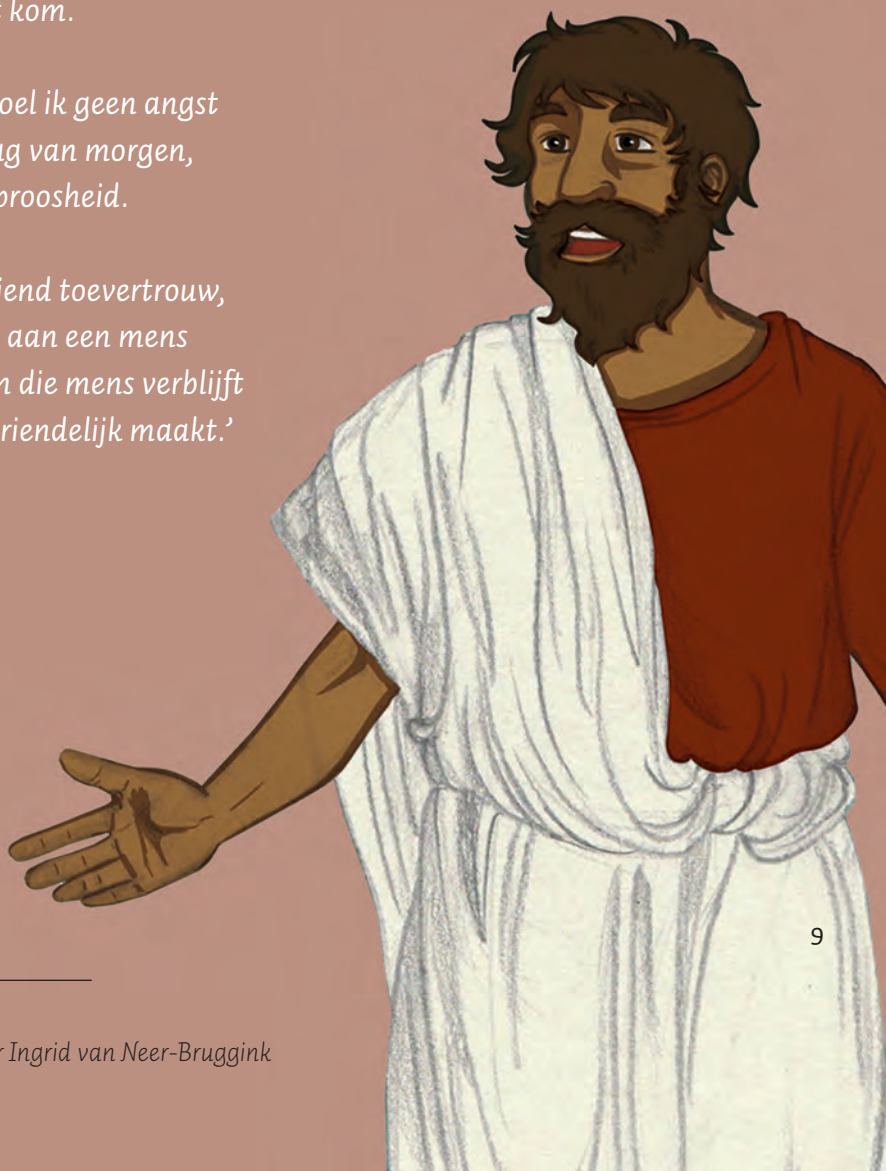
Met Augustinus mee

*'We zijn het liefst bij onze vrienden
met wie wij het meest vertrouwelijk omgaan.*

*Aan hun liefde geef ik me volledig over,
want ik voel dat God daar aanwezig is,
aan wie ik me onbezorgd overgeef
en bij wie ik tot rust kom.*

*Door hun warmte voel ik geen angst
voor de onzekere dag van morgen,
voor de menselijke broosheid.*

*Wat ik een echte vriend toevertrouw,
vertrouw ik niet toe aan een mens
maar aan God die in die mens verblijft
en hem of haar zo vriendelijk maakt.'*

Augustinus, brief 73,10

Ingekort en bewerkt door Ingrid van Neer-Bruggink

Onderweg

Briefwisseling tussen
Helene en Mariella

Ha Mariella,

Koffie! Dat is een van de eerste dingen die ik 's morgens maak nadat ik ben opgestaan. Zonder koffie geen leven. Na de koffie begin ik eens aan het werk te denken. Bij de koffie kijk ik vaak op Facebook. Is er iets bijzonders gebeurd in de wereld? Zijn er nog likes binnengekomen? Het is een vast ritueel. Altijd zit ik dan in dezelfde stoel bij het raam, in kleermakerszit of met opgetrokken knieën lekker tegen de arMLEuning.

Toch is dit niet wat ik echt wil. Soms staat er wel iets lezenswaardigs op Facebook, maar er komt ook een heleboel onzin mijn hoofd binnen. Lucht en leegte, om met Prediker te spreken, mijn favoriete Bijbelboek. Bij jullie mocht ik een ander en eerlijk gezegd mooier begin van de dag ervaren: de ochtendviering. In het weekend is die nog op een christelijk tijdstip, als ik dat zo mag zeggen. Op maandagmorgen vond ik het wel taai, om half acht. Toch ben ik blij dat het me gelukt is. Drie dagen mocht ik elke dag beginnen met een viering. Mocht ik 's morgens even stilstaan bij iets wat

*Op maandagmorgen
vond ik het wel taai,
om half acht*

mijn bestaan overstijgt. Ik voelde me verbonden met de gemeenschap, met jullie en jullie gasten. Met de wereld, misschien wel met God. Ik werd geraakt door een tekst of lied. Ik stond even stil bij wat me drijft. Ook een ritueel, maar dan een ritueel dat voedt.

Zware woorden, wel, vind ik zelf. Maar toch waar. En dat brengt me op mijn vraag: waar draait het voor jou om bij de dagelijkse vieringen?

Liefs, Helene

Helene Timmers is als geassocieerd lid met Casella verbonden. Ze woont met haar partner in Utrecht, werkt als webredacteur bij het RIVM en studeert Geestelijke Verzorging.

Hoi Helene,

Wat fijn dat je de morgenviering zo ervaren hebt! Het is inderdaad een weldaad om de dag op deze manier te beginnen en ik moet toegeven dat ik het ook moeilijker zou vinden als ik dat in mijn eentje zou moeten doen. Dat is de kracht van de gemeenschap die op je rekt: dan ben je er.

Toen ik de zusters leerde kennen, sprak de sfeer van blijheid en vrolijkheid me aan die ze uitstraalden. Feesten konden ze! En nog hoor... Maar van lieverlee ben ik gaan ervaren dat er andere vieringen waren, waar ik van kon leven. Ze vormen de grond onder onze gemeenschap: het is God die ons samenbindt. Dat overstijgt alles en geeft mij de kracht om het leven zo goed mogelijk te beleven. De bidruimte is waar we elkaar altijd weer treffen, na vreugde, droefheid, onenigheid, het niet met elkaar eens zijn. Alle menselijke dingen die ook bij ons zusters gebeuren, komen op een ander plan te staan als we met elkaar bidden. Als ik midden op de dag in de bidruimte even mag stilstaan bij wat er toe doet, komt al mijn handelen en denken weer in een ander licht te staan.

Ze vormen de grond onder onze gemeenschap: het is God die ons samenbindt

's Avonds vragen we of het licht ons de avond en de nacht doordraagt om er de volgende morgen weer te mogen zijn.

'Bedankt voor de viering', reageerde een van onze gasten gisteren, 'ik kan er iets mee. Fijn dat ik en wij allemaal mee mogen doen!' Zo vormen de dagelijkse vieringen de rode draad door mijn (ons) leven. Ik geef graag de tijd om ze met zorg en liefde voor te bereiden.

Tot gauw!
Mariella

Mariella Oberndorff is algemeen overste van de zusters Augustinessen van Sint Monica. Ze woont in klooster Casella.

Ruimte die spreekt?

Marie Madeleine Maas

Stiltehuisje...

Het stiltehuisje is in eerste instantie bedoeld voor onze jonge gasten. Een plek waar je kunt zijn, waar je kunt zitten en kunt luisteren, als Maria aan de voeten van Jezus. Wandelaars hebben deze plek ook ontdekt en langzamerhand komen mensen terug om er te zijn en een boodschap achter te laten, en ons te vragen om met hen mee te danken of te bidden.

‘Willen jullie mee danken voor de stilte en de woorden van God, die ik hier vond.’

‘Zouden jullie met ons mee willen bidden voor het wonder van nieuw leven?’

‘Leer me leven met het hart van een kind en de moed van een held...’

‘Ik zie dat jullie mijn gebed mee hebben genomen in jullie viering! Dat geeft me al antwoord!’

‘Wat kan het een strijd zijn vanbinnen... Nu kon ik even rust vinden.’

‘Lieve allemaal, als je dit leest, in deze coronatijd is het moeilijk. Wij zijn 10 jaar en we bidden voor jullie. Blijf gezond!’

Het stiltehuisje spreekt...

Marie Madeleine Maas is augustines van Sint Monica en woont in klooster Casella. Ze laat zich graag inspireren door bijzondere kerkruimtes.

Doneer

Een thuis voor Ishmael - door Frits ter Kuile

‘Ik werkte als loodgieter in een hotel in Gambia. Toen er in 2012 een coup werd gepleegd, kwamen de toeristen niet meer en ben ik via Libië naar Italië vertrokken. In ons bootje hadden we geen drinkwater meer. Gelukkig werden we gered door de Italiaanse kustwacht. Ik kreeg papieren en vond werk in de horeca en zo kon ik de school van mijn drie kinderen in Gambia bekostigen. Ze zijn nu 14, 12 en 10. Toen in 2020 de eerste lockdown kwam, verloor ik

mijn werk. Toen kwam ik naar Nederland om hier werk te zoeken. Ik sliep in het park en een mevrouw nodigde mij uit bij het kerstdiner met haar gezin. Via een vriendin van die mevrouw kwam ik bij het Noëlhuis. Zij hielp mij ook om een sofinummer aan te vragen. Daarna had ik al snel werk in de kassen bij Aalsmeer en kon ik zelf een kamer huren. Ik kom nog steeds graag in het Noëlhuis. Het is een beetje mijn familie geworden.’

Het Jeannette Noëlhuis is een leefgemeenschap in Amsterdam Zuidoost, waarin zowel mensen met als mensen zonder papieren wonen. Hun levensstijl is gebaseerd op eenvoud, gastvrijheid, gebed en directe actie voor een betere samenleving. De zusters hebben al vanaf het ontstaan van het huis grote sympathie voor hun werk. Dit jaar ondersteunen we hen met de giften van Stad Gods, voor basale benodigdheden van tuinmateriaal tot shampoo. Zo kan de leefgemeenschap gastvrijheid blijven bieden aan wie geen ander toevluchtsoord heeft.

Doe

Een gewoonte uit ons klooster

Iets kleins, iets praktisch, om zelf te doen

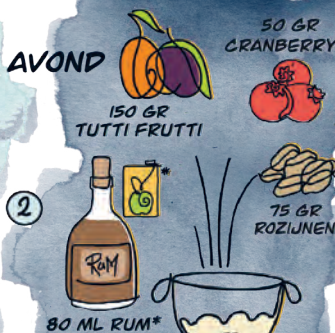

CASELLA'S KERSTTULBAND

DAAR GENIETEN WE VAN NA DE KERSTNACHTVIERING

AVOND

MORGEN

ZALIG KERSTFEEST

Tekst: [Signature]

Illustratie: Esther Zijlstra

In gesprek met Jasja Nottelman

Rachelle van Andel en Veerle Jager

Foto: Roelant Meijer

Aan de hand van citaten van Augustinus gaat Stad Gods het gesprek aan met mensen uit de kring rondom de zusters en daarbuiten. Wij vragen daarbij om een reactie op de citaten. Het resultaat is meer een gesprek dan een interview, een gesprek dat zelfs een persoonlijke belijdenis mag worden. Deze keer: Jasja Nottelman, 51 jaar oud. Sinds januari woont ze in een oude school in Visvliet (Groningen) met haar man, kinderen en schoonouders. In deze school ontvangen ze gasten uit het hele land die daar tot rust kunnen komen. Ze is studentenpredikant in Utrecht en academiëpastor aan de Protestantse Theologische Universiteit. Jasja is al 23 jaar betrokken bij Casella.

Citaat 1: Heb de mens dus lief, want als jij uw broeder, die jij ziet, bemint, dan ziet jij tegelijk ook God.

‘Dit vind ik een intrigerende uitspraak. Het is niet altijd makkelijk om een mens zomaar lief te hebben, want je hebt mensen in alle soorten en maten. Op dit moment is liefhebben voor mij weer een hele nieuwe uitdaging, omdat we afgelopen jaar verhuisd zijn naar een nieuwe omgeving. Het is een nieuwe

kans om te ondervinden wat liefhebben eigenlijk betekent. Met sommige mensen heb je meteen een klik en bij anderen duurt dat misschien iets langer. Ik vind het altijd heel mooi om te zien dat je mensen echt lief kan hebben door ze ontwapenend te benaderen en te zeggen: ‘Ik ben ik, en ik ben nieuwgierig naar jou om wie jij bent’. Als je een stap dichterbij doet, zijn mensen sneller bereid hun verhaal te delen. Dan is er al heel wat overwonnen, ook als de eerste indruk niet zo goed was.

Voor mij is het heel helder: iedereen is een schepsel van God en daardoor is iedereen gelijk. Door die schepselen van God heen kunnen we Hemzelf ook zien. Dat gaat eigenlijk door alle eerste empathie of antipathie heen. Daardoor kan ik hele ingewikkelde mensen ook liefhebben, en gaat het niet alleen maar om iemand ‘lief’ vinden.’

Citaat 2: Een vriend is iemand die alles van je weet en toch van je houdt.

‘Het project in Visvliet doe ik echt samen met mijn echtgenoot. We zijn al lang bij elkaar. Ik was twintig toen ik hem

De verzachting die toen op haar gezicht verscheen, maakte haar zo mooi

ontmoette, hij was eenentwintig. Je weet na al die jaren heel veel van elkaar. Dat we dan alsnog oprecht kunnen zeggen dat ik toch van hem houd en hij ook van mij, dat vind ik heel bijzonder. Onze bedding is stevig, dan kun je ook goed openstaan voor andere mensen.

Het is belangrijk om de liefde te vieren. Vijfentwintig jaar nadat we elkaar ontmoetten hebben we een groot feest gegeven. Voor ons zat namelijk alles al in die eerste ontmoeting: vanaf toen was het al helemaal duidelijk. We hebben ons feest van de liefde gevierd op de zingevingsboerderij van onze vrienden Carla en Henk. Deze boerderij is voor ons een betekenisvolle plek en inspiratiebron voor wat wij nu ook zijn gaan doen. Op het feest hebben we bekend gemaakt dat wij zelf ook op zoek waren naar zo'n manier van leven. Het idee was niet nieuw, maar op dat moment waren we eraan toe om het werkelijkheid te laten worden. Het hielp om dat hardop te zeggen.

Nu, zes jaar later, hebben wij onze eigen plek gevonden. Het is wel bloedspannend hoor, je moet het ook wagen. Het vieren

van de liefde is nu groter dan ons tweeën. Dat was het natuurlijk al, bijvoorbeeld doordat we twee kinderen hebben, maar nu hebben we ook letterlijk onze deuren opengezet naar de buitenwereld.'

Citaat 3: Als wij liefhebben, worden we mooi.

'Dit was precies wat ik ooit zag gebeuren bij een vrouw met wie ik sprak. Ik begin een gesprek vaak met iets wat me opvalt aan iemand, bijvoorbeeld een kledingstuk of sieraad. Mensen vinden het fijn om gezien te worden en dat zit hem vaak ik dat soort kleine dingen. Toen ik deze vrouw vroeg naar de mooie ring die ze droeg, vertelde ze mij haar verhaal over de liefde. De verzachting die toen op haar gezicht verscheen, maakte haar zo mooi. De scherpe randjes verdwenen.

Met de studenten die ik in mijn werk spreek, beleef ik ook vaak zo iets. Zij kunnen soms opgesloten zijn in zichzelf. Je kunt in een spiraal terecht komen met allerlei negatieve gevoelens, bijvoorbeeld over de liefde of een studie waarin het allemaal niet lukt. Dan is het een kunst om te kijken waar wél mogelijkheden

liggen, zodat ze zichzelf horen zeggen: 'O ja, dat is eigenlijk wel zo.' Wat zijn de dingen waar je gelukkig van wordt, wat biedt jou mogelijkheden? Ze ontdekken hun eigen kracht. Die kracht voelen ze ergens wel, maar ze zijn het soms even kwijt. Als je daar doorheen kunt prikken, met deze manier van benaderen, is er een veilige ruimte om open te zijn. Als ze bij jou dan hun eigen verhaal kunnen delen, komen ze er vaak achter dat er ook veel is om dankbaar voor te zijn. Dat is een vorm van *empowerment*.

Mensen hebben snel het gevoel dat ze er alleen voor staan, terwijl dat vaak helemaal niet zo is. Ik zou het iedereen gunnen om zichzelf meer te durven uiten en zich kwetsbaar op te durven stellen. Daardoor ga je ervaren dat er heel veel mensen worstelen met van alles en nog wat en gun je het jezelf en de ander meer om erover te kunnen praten. Ik geloof ook wel dat zo'n aanpak zich verspreidt: als ik de ander ruimte geef om zichzelf te zijn, kan die persoon dat hopelijk ook weer bij een ander teweegbrengen. Zo geven we elkaar het gevoel dat we er gewoon mogen zijn. Van onze gasten krijgen we ook terug dat ze het zo prettig

Zo geven we elkaar het gevoel dat we er gewoon mogen zijn

vinden dat ze gewoon mogen 'zijn' bij ons. Terwijl de deur openen en een bed bieden het enige is wat we doen.'

Gastenboek

Dag 1

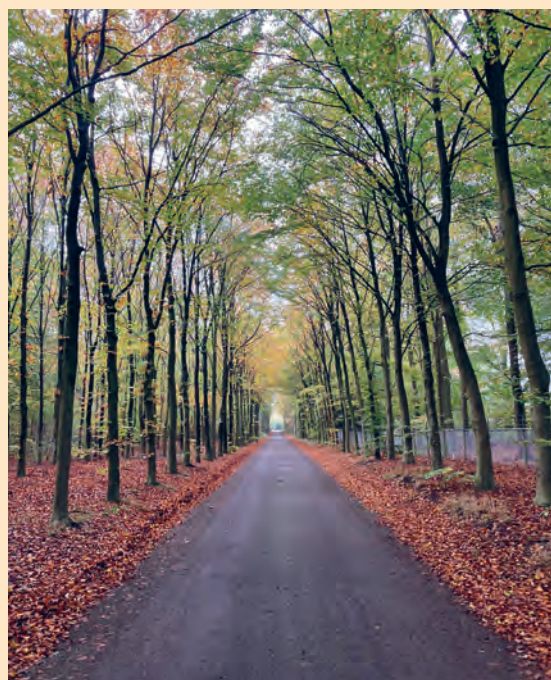
Dit wordt mijn eerste week van stilte en rust. Ik heb er eigenlijk wel zin in: een week tijd hebben voor de dingen die er normaal bij in schieten. Ik ben benieuwd wat de stilte met mij gaat doen. Bij aankomst word ik gastvrij ontvangen door de zusters. Ik voel mij direct welkom. Ik installeer mijn spullen, pak een kopje thee en ga lezen in mijn boek. Samen met een medegast kijk ik naar een regenboog die boven het veld zichtbaar is. De bovenste rand van de bomen is verlicht, wat een plaatje! Ik vind het heerlijk om voor een langere tijd omringd te zijn door de natuur.

Gedurende de middag komen ook de andere gasten aan. We eten samen en delen waarom we hier zijn. Het doet mij goed om mijn ervaringen met leeftijdsgenoten te kunnen delen, en tegelijkertijd de ruimte te ervaren om mijn

eigen ding te doen en tijd te hebben voor mijzelf. Na de avondviering schrijf ik in mijn kamer op wat mij is bijgebleven van de overdenking: 'Durf te schijnen, als jij straalt kun je dit delen met anderen!' De rest van de avond lees ik wat en schrijf mijn gedachten op. Het lijkt wel alsof de stilte een beetje op me afkomt. Alle prikkels uit het dagelijks leven zijn weg. Dat daagt me uit om te gaan lezen, te schrijven, te bidden, veel na te denken.

Dag 2

Na de ochtendviering ga ik het bos in. Onderweg kom ik zuster Marie Madeleine tegen. Zij geeft mij de tip om tegenover de brievenbussen het bos in te gaan. Ik geniet van de rust in de vroege morgen. Tijdens het wandelen luister ik naar het lied 'Mijn Herder' van Sela, gebaseerd op Psalm 23. Die psalm lezen we tijdens de ochtendviering: 'De Heer is mijn Herder, het ontbreekt mij aan niets!'

Een groot gedeelte van de middag breng ik door in het stiltehuisje. Hier is het echt 'ik en mijn gedachten'. Waar de stilte gisteren nog voelde als overweldigend, voelt het nu wel als lekker rustig. Met het heerlijke achtergrondgeluid van de regen denk ik na over van alles en nog wat. Opvallend vind ik dat het lijkt alsof teksten uit de vieringen, gesprekken met anderen, mijn gedachtes, etc. zich met elkaar verbinden en mij nieuwe inzichten en ideeën geven. De stilte helpt me blijkbaar om mijn gedachten op een rijtje te krijgen.

Dag 3

's Ochtends maak ik een wandeling in het bos aan de andere kant van de snelweg. Ik geniet van de rust; de herfstkleuren, het gefluit van de vogels en het geruis van de wind. Heerlijk om op deze rustige manier mijn dag te beginnen.

In de middag besluit ik het labrynt te gaan lopen. Ik ga er open in, weet niet zo goed wat te verwachten. Al lopend denk ik aan van alles en nog wat, maar ik moet eerlijk

zeggen dat het lopen van dit labrynt nog niet per se iets met mij doet. Wie weet een andere keer... Ik breng wat tijd door in het stiltehuisje, maar in tegenstelling tot gister kan ik nu de rust niet vinden.

In de avondviering staat de liefde centraal. Een paar zinnen spreken mij in het bijzonder aan en ik schrijf ze op. De rest van de avond doe ik een bijbelstudie, terwijl de andere gasten ook hun eigen gang gaan. In het gastenverblijf is genoeg ruimte, en ik vind het mooi om te merken dat iedereen elkaar vrij laat maar toch naar elkaar omkijkt.

Dag 4

Na de ochtendviering en een korte ochtendwandeling is het tijd om naar huis te gaan. Ik kijk positief terug op afgelopen dagen. De stilte heeft mij tot rust gebracht. Wel heb ik zin om weer naar huis te gaan, na vier dagen stilte is het goed zo.

Gevonden voorwerp

Marie Hansen-Couturier

Deze kerstgroep, gemaakt door zr. Marie José van der Lee, staat jaarlijks met Kerstmis in de gebedsruimte van Casella. 'Je zou ze zo op straat tegen kunnen komen', zegt Marjolijne, geassocieerd lid bij Casella. Zij wordt geraakt door de liefde en de menselijkheid die de groep uitstraalt. 'Ik vraag me af waar ik ben in dit verhaal. Voel ik me het meest verwant met het schaap dat door de herder naar het kerstkind gedragen wordt? Hoe is het om de kribbe te zijn, zo'n gewoon voorwerp dat plotseling heel bijzonder is? Of herken ik me dit jaar toch het meest in... Die vraag brengt het verhaal heel dicht bij mijzelf. Het vertelt iets over wie ik ben.'

Anderzijds

Ergens onder de uitgebloeide anemonen en geraniums houdt de egel zijn winterslaap. Aan het begin van de herfst heb ik met mijn neus tegen het raam de bouw van zijn nest gevolgd. Het was zo fascinerend om te zien hoe dat waggelende bolletje stekels steeds bladeren bleef aanvoeren, en telkens weer ijverig over de borderrand zijn thuisperkje in tuimelde. Iedere avond tijdens de schemering zette hij zijn werk volhardend voort, totdat hij zich aan mijn zicht onttrok.

En nu ligt Stekeltje lekker te tukken, terwijl wij ons met noeste arbeid door de winter heen feesten. Strooigoed moest er aangevoerd worden, en glühwein, en olieballen. Stekelige bomen werden vol overgave auto's in getuimeld. Het donker verdrijven we met knipperende kerststerren, de kaalte kleden we aan met engelenhaar, en de stilte doorbreken we met vredige versjes en knoertharde knallen.

Oké, ik geef het toe. Ik ben jaloers. Jaloers op dat schattige stekelbolletje dat slapend de winter ondergaat én op alle mensen die kunnen feestvieren alsof die winter niet bestaat. Alsof het niet het seizoen is van de ongenadig harde confrontatie met het donker, het niet-weten, niet-kunnen en niet-zien. Ik ontkom er vaak niet aan om die leegte intens te beleven en krijg de vrolijkheid niet opgebracht. Met de moed der wanhoop heb ik iedere adventsweek een extra kaars aangestoken. Want de hoop dat het licht terugkomt wil ook niet sterven.

En zo waggel ik de winter door. Doe ik de egel toch nog een beetje eer aan.

*Evelien Plaisier is predikant in Uitgeest-Akersloot
en als gast en vrijwilliger verbonden met Casella.*

Op de koffie met Ronell Veldhuis

Emma van der Sloot

Foto: Roelant Meijer

'Ik ken de zusters via de vespers van Sant'Egidio. Deze vinden al een aantal jaar plaats in de kapel aan de Waterstraat. Tijdens een van de vele gezellige gesprekken na afloop ontdekten de zusters dat ik verpleegkundige ben. Ze vroegen daarom of ik hen zo nu en dan naar de huisarts en het ziekenhuis kon begeleiden. Vanaf het eerste moment voelde ik een sterke band met de zusters en ik wilde mij daarom graag inzetten. Inmiddels zijn we jaren verder en mede door het grote plezier zijn mijn vrijwilligerstaken uitgebreid. Zo zit ik om de zaterdag bij de receptie en heb ik op vakantiemiddagen regelmatig een wagen volgeladen met ... 'sisters'.

Ik herinner me bijvoorbeeld die keer dat we op een boerderij getuige waren van de geboorte van een kalfje. Het kalf werd vervolgens Augustina genoemd. Als ik een tocht maak met een minder mobiele zuster, rijden we een extra mooie route en eten we onderweg een ijsje bij de McDrive. Van deze momenten geniet ik enorm. Het voelt als een sterke vriendschap. De zusters zitten in mijn hart en ik hoop samen met hen oud te worden.'

